

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theses Theologicae De Peccatis Ignorantiae Et Potissimum Ignorantiae Juris Naturae

Huygens, Gommarus

Lovanii, [1683?]

VI. Etsi id quod sit contrà jus naturæ non excusetur in totum propter Ignorantiam juris naturæ, ista tamen Ignorantia non semper est Peccatum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40433

nes, dum ignoratur quod ejusmodi cibi reverà sint carnes. Ex his consecretaneum est quod juris divini positivi ignorantia possit in quibusdam excusare à culpâ. Contingit enim etiam ipsum jus positivum Divinum quibusdam in rebus omninò involuntariè ignorari; & hinc iterum aliqua quæ in se indecentiam nullam habent, committi, adeoque in quibusdam eum in modum excusari quæ contrà illud fiunt. Non opus est dictu, quia nimis evidens est, malè hinc inferri quod qualibet facti, juris humani aut positivi divini ignorantia excuset à peccato. Nam quod facta attinet, non rarò contingit, præcipuè dum majoris momenti sunt; ignorantiam circà illa esse saltem interpretativè voluntariam: sapius hoc evenit circà jura humana; sapissimè verò circà jus Divinum, etsi positivum, maximè in iis quæ in hoc jure sunt primaria. Nam quo res magis est conspicua ex se, quò sapius in istis Provinciis inculcari solita, quò majoris momenti negotium spectat, eò gravior est sciendi obligatio & minùs potest involuntariè ignorari. Hinc in rebus ad animæ salutem tendentibus frequentissimè coràm Deo non excusatur ignorantia, vel quod ex hac committitur, aut omittitur ab illis hominibus qui salutis suæ sunt incurii, vel non ut oportet solliciti. Perperàm quoque existimant animarum Directores idcirco nullum in istis esse periculum, quia non mediè, sed solius præcepti necessitate hæc sciri aut fieri debere putant. Nam præterquam quod in hisce rebus nulla nostra opinio necessitatem mediè in solius præcepti necessitatem commutare possit, sufficit ad justificationis aut justitiæ exclusionem quod ejusmodi incurii aut negligentes homines graviter peccent, culpabiliter ignorando quæ etiam sólo præcepto sunt scitu aut factu necessaria. S. Scripturis, Ecclesiæ orationibus, piorum consuetudini, quin & ipsi rationi naturali, dictanti omnia nostra etiam interna ac naturalia subjacere providentiæ ac directioni divinæ, conforme est, quod Dominum Deum oporteat sine intermissione orare, generaliter ut rerum nobis necessariarum & per nos agendarum dignetur dare notitiam & circumstantiis opportunam advertentiam. Similiter Scripturis, Ecclesiæ orationibus, rationi naturali, & consuetudini piorum, qui etiam in veteri Testamento toties leguntur in particularibus casibus Dominum consuluisse (quod notatur malè omissum in foedere cum Gabaonitis) cõsentaneum est, quod Deus orandus sit specialiter circà quædam occurrentia dubia in jure positivo aut factis, præcipuè si error secum foret tracturus damnum aliquod notabile, & maximè si damnum istud futurum esset irreparabile. Ex his sequitur etiam defectu orationis & similium mediõrum posse esse interpretativè voluntarium errorem aut ignorantiam circà quædam juris positivi, imò & facti.

V I.

Etsi id quod fit contrà jus naturæ non excusetur in totum propter Ignorantiam juris naturæ, ista tamen Ignorantia non semper est Peccatum.

Q Uamvis ignorantia facti, juris positivi humani, & in quibusdam rebus positivi Divini possit actionem, quæ seposità ignorantia peccatum foret, quandoque à culpa excusare; non potest equidem ignorantia juris naturæ in totum excusare à culpa quod contrà jus naturæ fit, modò liberè. Dicimus in totum; quia potest, ut Theologi loquuntur, excusare in tantum, id est, potest culpam minuere. Aliud est jus naturæ ignorare, aliud ex ista ignorantia contrà jus naturæ agere. Hoc dicimus nunquam in totum excusari à culpa, illud verò aliquando etiam in totum excusari à culpa. Nec tamen dicimus hanc ignorantiam nunquam esse peccatum, tunc enim est peccatum quando est eorum quæ attentâ conditione & statu pro illo tempore scire tenemur. Id est, ignorantia eorum quæ quis scire debet tunc peccatum est quando est tempus quo scientia erat acquirenda & tamen tunc negligitur. Tunc verò ignorantia juris naturæ non est peccatum, quando vel est

est ignorantia eorum quæ attentâ conditione & statu sciri non debent, vel est eorum quæ illo tempore sciri non debent; prius patet in Moniali quæ sine peccato ignorare potest quid jus naturæ conjugatis præcipiat vel prohibeat circa actum conjugii, quid Regibus circa jura regalia, &c. Potest etiam quispiam sine culpa ignorare malitiam quorundam peccatorum impudicitia, si nec pro sui, nec pro aliorum regimine ejusmodi scientia indigeat. Posterius patet in Pastore qui antè eventum casus cujusdam planè extraordinarii sine peccato ignorare potest quidpiam eorum quæ scire tenetur dum hic & nunc secundùm casum istum agere debet. Malè tamen hinc inferes juris naturæ ignorantiam tum generatim solummodò esse peccatum quando jam ex illa agitur: cum ejusmodi res sæpè ante tempus istud scire oportuerit, frequens enim est ut nisi scientia fuerit acquisita antè; moraliter sit impossibilis acquisitu dum jam ex illa agendum est. Ex his facile inferes, in quolibet statu, officio vel conditione posse reperiri qui ob ejusmodi culpabilem ignorantiam continuò perseverant in peccato.

V I I.

*Ex Scriptura Sacra ostenditur quod Ignorantia juris naturæ non excuset
in totum agentem contra illud.*

EX cap. 15. Evangelii secundùm Matth. habemus culpæ reos extitisse qui contra jus naturæ agebant sequendo sententiam Scribarum & Phariseorum eo tempore docentium filios obligationi suæ ergà parentes indigentes satisfacere dicendo Patri vel Matri: *Munus quodcumque est ex me, tibi proderit.* Id est, oblatio quæcumque Deo à me offertur vobis proderit, vel hoc sensu, quidquid ex me vobis prodesse possit, jam tum est Deo in oblationem devotum. Quod populus secundùm illam doctrinam agens non fuerit excusatus, colligitur ex verbis Christi quibus ait: *Cecus si cæco ducatum præstet, ambo in foveam cadunt.* Non fuit ergò populus in ista legis naturæ, præcipientis ut Filii Parentes indigentes alerent, transgressione à culpa imminis, etiam si sibi persuadere se illo in casu non agere contra jus naturæ, quod non difficulter populus credebat, persuasus autoritate Scribarum & Phariseorum, quorum eo tempore sive propter scientiam, sive ob putatitiam probitatem, sive ratione officii (sedebant enim super Cathedram Moyse) summa erat apud populum Judaicum æstimatio. Accedebat etiam ad dictam persuasionem quod res ipsa ab apparenti in Deum pietate videretur habere aliquam excusationem, quam augere videbatur quod non ageretur de rebus ad salutem animæ, sed solius corporis sustentationem pertinentibus. Ne pluralitate sententiarum S. Scripturæ solitam Thesum angustiam dilatemus, observatum cupimus quod nusquam sive in Veteri, sive in Novo Testamento, vel insinuetur quod aliquis legis naturæ transgressor in totum fuerit à culpa excusatus propter ignorantiam istius legis: ex quo non leve argumentum ducitur quod ejusmodi ignorantia istam transgressionem non excuset; nam si ita foret, cur S. Scriptura id non pronuntiaret apertè vel saltem non insinuaret latenter? Præterea notum est quod naturalis legis istius transgressiones supra modum fuerint à lapsu Adami usquè ad datam legem grassatæ in totum genus humanum: & similiter grassatæ fuerint à legislatione per Moysen factâ usquè ad Christum, in omnes nationes gentium, unicâ, in qua singulariter notus Deus, exceptâ, Judaicâ scilicet. Nec minùs notum quod transgressiones legis naturæ, quæ tantæ ignorantia temporibus contigerunt, multoties à Deo fuerint punite; quòdque non semel ab ejusmodi punitione fuerint exempti qui à talibus transgressionibus per divinam providentiam fuerunt præservati. Per sapientiam præservatus est Noë cum suis à luxuria, & idcirco à generali totius orbis diluvio exemptus. Nullus verò ex omnibus hominibus qui tunc erant legitur à culpa luxuriæ, vel à luxuriæ generali supplicio fuisse præservatus aut exemptus propter